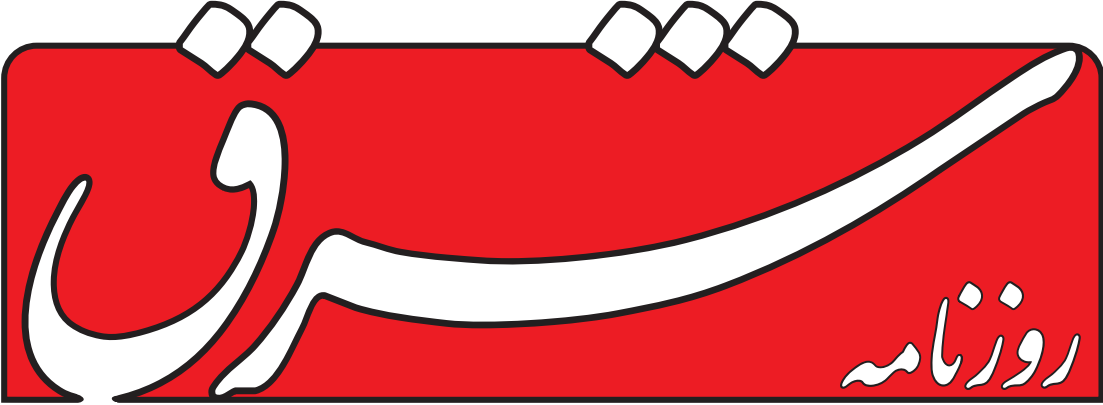

نقش قدرت‌های خارجی در تداوم درگیری در سودان

خارطوم میدان رقابت ژئوپلیتیک

از آغاز درگیری‌ها در سودان، کشورهای امارات، عربستان سعودی و مصر از قصد خود برای میانجیگری صلح و آتش‌بس در این کشور خبر دادند، اما با توجه به نقش آنها در سال‌های اخیر در این کشور، اعتمادی برای نقش میانجیگری آنها وجود ندارد…

صفحه ۵

یکشنبه ۱۰ اردیبهشت ۱۴۰۲ • ۹ شوال ۱۴۴۴ • ۳۰ آوریل ۲۰۲۳ • سال بیستم • شماره ۴۵۴۱ • ۱۲ صفحه • ۱۵۰۰۰ تومان

در «شرق» امروز می‌خوانید: رئیس اسکودا در بحث ممنوعیت حجاب مطرح کرد؛ ممنوعیت خدماتی نباید صورت گیرد، استقلال در وقت‌های اضافی صعود کرد؛ فرار از جهنم و یادداشت‌هایی از مینا اکبری، محمود فاضلی، ناصر ذاکری

گزارش «شرق» از نزول جایگاه اجتماعی و اقتصادی افغانستانی‌ها بعد از مهاجرت به ایران

چون افغانستانی هستیم…

یک روز با کارگران غسالخانه اصفهان وغم‌انگیزترین خاطرات‌شان

مرگ کسب‌وکار ماست

رضایی نوشته جنجالی اینستاگرامش را تکذیب کرد

رحمان ۱۴۰۲ و رسانه‌های خارجی

شکل‌های زندگی؛ به مناسبت انتشاررمان «بازنشسته» فریدریش دورنمات

عدالت بازنشسته می‌شود

احمد علیرضاییگی در گفت‌وگو با «شرق» بعد از جنجال‌های حواشی یک استیضاح

بدون سند حرف نمی‌زنم

یادداشت

طنز نظریه، تراژدی مناظره

کمال‌الدین دعایی

جدل کش‌دار دو اقتصاددان ایرانی روی آنتن زنده تلویزیون به اذعان مخاطبان و کارشناسان نه هیچ‌گونه ربطی به موضوع ظاهری برنامه داشت و نه نکته نو یا چشمگیری را دربارهٔ دیگر دغدغه‌ها پیش کشید. شاید بعضی بینندگان دوست داشتند با تماشای این برنامه حرف راهگشایی درباره وضعیت آخرالزمانی اقتصاد و سقوط هالیوودی ارز بشنوند، اما شرکت‌کنندگان بیشتر در پی صاف‌کردن خرده‌حساب‌های شخصی بودند. بجاست که شکل و شمایل این دعوای پیرانه‌سر را همچون بازتابی از واقعیت‌های کلی فکر و زبان ایرانی بنکریم.

آن دو اقتصاددان در برابر هرگونه بحث از موضوع اصلی برنامه مقاومت کردند و مجری دقیقاً از کاری که برای اجرایش پول گرفته بود، یعنی مدیریت بحث، خودداری می‌کرد. او صرفاً «ضمن احترام به میهمانان گرامی» و ابراز لذت از حرف‌های «تئوریک» طرفین پرسش نخستین خود را حدوداً ۱۳ بار تکرار کرد، بی‌اینکه از این تکرار بی‌حاصل و بی‌انتابیی زنده مناظره‌کنندگان حتی لحظه‌ای احساس بیهودگی کند. بلکه درخواست کرد که یک ساعت وقت اضافه برای ادامه همین قصه لحاظ شود. فیلم برنامه را می‌توان با عنوان «چگونه مناظره نکنیم؟»، «چگونه هر فرصتی را برای نقد سنجیده ایدئولوژی بازار آزاد به یاد فنا بدهیم و هم‌زمان خودمان را مضحکه عام و خاص کنیم؟»، یا «چگونه برای راه‌سازی سوزن خود از حزب توده و علی شریعتی تلاش نکنیم؟»، برای دانشجویان پخش کرد.

شش سال پیش سیستمت با آب و تاب دست به کار جراحی‌های اقتصادی بود و روی جلد مجلات و روزنامه‌های بازار-آزادی به آزمایشگاهی می‌ماند برای تیتراژی با اصطلاحات علوم سیاسی. البته مشخص نبود کدام‌یک انگیزه است و کدام‌یک انگیزه‌آخته. آن زمان افراد مجال فراخ داشتند که در همین محفل‌ها بشنینند و درباره عقل عقلایی لیبرالیسم حرف بزنند، فرضیه اقتصاد سیاسی «نئولیبرال» را به سخره بگیرند و آن را ساخته توده‌ای‌ها یا چپی‌های مصدقی یا چیزی از این قبیل معرفی کنند. و بر لزوم قلع‌وقمع جامعه‌شناسی یا بشفارش چون ایدئولوژی تروریست‌هاست.

خاصه در سرمقاله‌های این نشریات دقیقاً همان اتفاقی می‌افتاد که میهمان لیبرال مناظره برنمی‌تافت: تقلید در نظریه‌پرداز ی برای لیبرالیسم. آنها به آسودگی از «علم»‌بودن لیبرالیسم و «ایدئولوژی»‌بودن هرگونه نظریه اقتصادی یا سیاسی جایگزین سخن می‌گفتند. حرفی نبود و اگر بود صدایش به جایی نمی‌رسید. اما بحث و جدل هر اندازه هم که به ابتدال می‌گرایید تا وقتی ناظر به رخدادهای روز بود کمینه‌ای از معنا را برآورده می‌کرد.

در شرایط اتو-پایلوت کنونی رخدادها نه بیرو نظریه است، نه علم، نه ایدئولوژی، بقا چنان پنجه می‌فشارد که شاید بهتر باشد از عصر پس‌ایدئولوژی حرف بزنیم.

ادامه در صفحه ۸

رهبر انقلاب اسلامی در دیدار با کارگران:

لزوم ارتباط مستقیم درآمد با کار؛ باید فرهنگ ثروت‌های بادآورده متوقف شود

رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار رئیس جمهوری عراق:

گسترش همکاری‌های دو جانبه به نفع هر دو کشور است

گزارشی از وضعیت نامطلوب تقاضا تحت تأثیر کاهش قدرت خرید مردم و گرفتاری‌هایی که صدای توزیع‌کنندگان را درآورده است

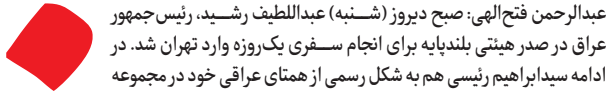
مصائب بازار

گزارش تیتربک را در صفحه ۴ بخوانید

قاب تازه همسایگی بعد از پکن

در گفت‌وگو با ۲ کارشناس، اهداف سفر رئیس‌جمهوری عراق به ایران بررسی شد

عبدالرحمن فتح‌اللهی؛ صبح دیروز (شنبه) عبداللطیف رشید، رئیس‌جمهور عراق در صدر هیئتی بلندپایه برای انجام سفری یک‌روزه وارد تهران شد. در ادامه سیدابراهیم رئیسی هم به شکل رسمی از هم‌تای عراقی خود در مجموعه تاریخی-فرهنگی سعدآباد استقبال کرد. پس از انجام دیدار، دو رئیس با حضور در نشست خبری مشترک به طرح مواضع خود از روابط تهران-بغداد پرداختند.

رئیسی در این نشست خبری مشترک اظهار کرد که مذاکرات خوبی بین ما در حوزه‌های مختلف انجام شد.

در حوزه سیاسی، اقتصادی، تجاری و فرهنگی بین ما مناسبات خوبی رقم خورده و اراده دو کشور بر توسعه مناسبات است. وی افزود: روابط بین دو کشور ایران و عراق روابط مثل سایر کشورها نیست، بلکه خاص و ویژه و راهبردی است. سطح مناسبات تجاری و اقتصادی بیش از ۱۰ میلیارد دلار است، ولی می‌تواند

یادداشت

ناهماهنگی و خودتخریبی

احسان هوشمند

استمرار فعالیت هر ساختاری گذشته از هدف‌گذاری صحیح و نظارت و بازبینی، وابسته به عواملی چند ازجمله هماهنگی اجزای این ساختار است. یک سیستم، اگر در میان اجزا و زیرمجموعه‌ها دچار اختلال کارکردی شود، در نهایت دچار خودتخریبی می‌شود. یک خودرو وقتی به درستی کار می‌کند که بخش‌ها و قطعات خودرو با هم هماهنگ و هرکدام مطابق برنامه از پیش تعیین‌شده کار کنند؛ در غیراین‌صورت سیستم خودرو متوقف یا دچار خودتخریبی می‌شود. در مناسبات اجتماعی، سیاسی و فرهنگی نیز می‌توان با ارائه نمونه‌هایی این فرض را به بحث گذاشت. میزان تخریب حاصل از ناهماهنگی اجزا و اعضا و قطعات و زیرمجموعه‌های یک سیستم بسته به اهمیت اعضا و قطعات و شرایط و موقعیت‌ها است. اگر خودرویی دارای لاستیک‌های کهنه و مستعمل باشد و با سرعت زیاد در جاده‌ای در حال حرکت باشد، به محض ترکیبن چرخ خودرو دچار حادثه می‌شود. اگر این چرخ در جلوی خودرو باشد، احتمال خطر بیشتر و اگر در جاده‌ای کم‌عرض باشد، ممکن است حتی به جز خودروی دچار حادثه به خودرویی که از روبه‌رو در حال حرکت است نیز خسارت جزئی یا کلی وارد شود. در مناسبات سیاسی و اجتماعی نیز هماهنگی اجزای این ساختار یا زیرمجموعه‌های ساختار برای ایفای کارکردهای اجتماعی به شکلی درست بسیار ضروری است؛ در غیراین‌صورت ساختار دچار کژکارکرد یا حتی خودتخریبی خواهد شد. نارضایتی فزونی می‌گیرد و حتی ممکن است

به سطح بیشتری ارتقا یابد. اراده دو کشور بر ارتقای این سطح است. رئیس‌جمهور کشورمان با بیان اینکه «روابط دو کشور در حوزه مسائل زیرساخت، آب، برق و انرژی ادامه می‌یابد تا نیازهای موجود کاملاً مرتفع شود»، تصریح کرد که تقاهم امنیتی دو کشور برقرار بوده و کوچک‌ترین ناامنی در هر نقطه از عراق، ناامنی در ایران محسوب می‌شود. رئیسی در پایان با اشاره به اینکه «کشورهای منطقه نسبت به ذخایر آبی حقوقی دارند که همه باید به آن پایبند باشند»، گفت: «ما نسبت به حقایق ایران تأکید داریم و معتقدیم حقایق کشورهای منطقه باید محترم شناخته شود. ما بر بهره‌برداری از ارونند تأکید داریم و حقایق عراق نیز بر اساس معاهداتی که از سابق میان دو کشور ایران و عراق وجود دارد، همچنان مورد استناد بوده و این حقایق محفوظ است و کشورهای منطقه باید به آن پایبند باشند تا اشکالی در استفاده از این حقایق رخ ندهد. در نشست با رئیس‌جمهور عراق، قرار شد مذاکرات وزرای نیروی ایران و آب عراق ادامه یابد تا مسائل فنی، حقوقی و مدیریتی حل شود. در این جهت همه نوع همکاری را با عراق خواهیم داشت.»

این گزارش را در صفحه ۳ بخوانید

خودتخریبی ساختی جانشین بویایی شود.

۱- دولت و نهادهای سیاسی و حقوقی کشور برای استیفای حقوق مردم ایران شکایتی در دادگاه لاهه طرح کرد تا دو میلیارد دلار از دارایی‌های مسدودشده ایران از آمریکا چیست؟

۳- فرمانده پلیس کشور در سخنانی می‌گوید دوربین‌های استفاده‌شده در طرح عفاف و حجاب هیچ خطایی ندارند. او و دیگر مقامات کشور تأکید می‌کنند به‌زودی با شناسایی افرادی که کشف حجاب کرده‌اند، برخورد می‌شود؛ اما در مقابل دستگاه مربوطه درباره کشف علت‌ها، انگیزه‌ها و اینکه چه کسانی در مدارس دخترانه قم آغازگر روند ناخوشایند حمله شیعیمی به مدارس شدند، اطلاعات دقیقی به شهروندان ارائه نمی‌دهند. از نتیجه پیگیری اسیدپاشی‌های زنجیره‌ای اصفهان و نتیجه اقدامات دستگاه‌های ذی‌ربط اطلاعات افقاعی درخورتوجهی به شهروندان و قربانیان ارائه نمی‌شود. حتی درباره ریشه‌ها و ابعاد قتل‌های محفلی کرمان نیز پس از دو دهه افکار عمومی اقناع نمی‌شود! نتیجه این دوگانگی‌ها چیست؟

۴- می‌توان فهرست بلندبالایی از این‌ن دوگانگی‌ها یا چندگانگی‌ها در حوزه‌های گوناگون را بیان کرد. دوگانگی در ساختار سیاسی پیامدهای پیچیده‌ای در پی دارد. آسیب اساسی این دوگانگی استهلاک اعتماد و سرمایه اجتماعی است. اعتبارزایی از ارکان نهادهای مسئول و درنهایت تخریب کلی سیستم سیاسی پیامد اجتناب‌ناپذیر ناهماهنگی‌ها و عدم تعادل و چندگانگی است. هماهنگ‌سازی رویکردها و اقدامات زیربخش‌ها و اجزای سیستم سیاسی ضرورتی جدی است. جدای از ابعاد اقتصادی و هزینه‌های اقتصادی و اجتماعی چندگانگی و آشفتگی‌های ناشی از آن، درنهایت عدم تعادل‌ها و چندگانگی‌ها به خودتخریبی عمیق منجر می‌شود. آیا برای مهار این خودتخریبی چاره‌ای اندیشیده می‌شود؟

ادامه در صفحه ۸